Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 7 lutego 1933 r. 804.

Treść numeru:

-----oOo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Trimitas" o niebezpieczeństwie niemieckiem dla Litwy. "Trimitas" Nr.4. z 6.II.33. Artykuł p.t. "Syrenie głosy". Streszczenie:

Od pewnego czasu wciąż przybierają na sile ataki Niemców na kraj Kłajpedzki. Te sprzeczne z zasadami prawa międzypaństwowego napaście, ta akcja prowadzona konsekwentnie i uparcie przez prasę niemiecką, wykazują, że Niemcy, widząc w Kłajpedzie punkt najmniejszego oporu, na to miejsce skierowali atak, mający na celu obalenie Traktatu Wersalskiego oraz zdobycie nowych terenów dla ich ekspansji na wschód.

Ten ostatni cel usiłuje Rzesza osiągnąć inną jeszcze metodą. Domagając się bez osłon pozbawienia Litwy dostępu do morza, prasa niemiecka wyraża przekonanie, że jedyną właściwą formą stosunków litewsko-niemieckich jest jaknajściślejsze zespolenie tych państw. Kto w związku tym odnosiłby korzyści, a kto byłby stroną najbezwstydniej wyzyskiwaną, jest najzupełniej jasne, gdyż wykazują to dostatecznie przykłady z przeszłości, począwszy od najazdów krzyżackich, poprzez plany kolonizacji Litwy opracowywane przez ks.Isenburga, aż do obecnej akcji Niemców w kraju Kłajpedzkim.

By skusić Litwę do tego zgubnego dla niej związku, Niemcy nie cofają się przed wyzyskaniem wileńskiego zatargu z Polską. Znany im jest stosunek Litwinów do Wilna, który jest dla nich tem, czem gwiazda polarna dla żeglarzy, Jerozolima dla chrześcijanina, Mekka dla wyznawcy proroka. Nie szczędząc więc Litwie z powodu Kłajpedy oszczerstw, napaści i pogróżek, usiłują oni obudzić w narodzie litewskim nadzieję, że ów zgubny związek z Rzeszą Niemiecką da im odzyskanie Wilna, że w przeciwnym razie Litwa znajdzie się wobec perspektywy nowej unji lubelskiej.

Te zdradzieckie metody Niemców, spotkają się w Litwie z należytem zrozumieniem i właściwą oceną. Okoliczność bowiem, że Traktat Wersalski pozbawił Niemcy 46 przeszło tysięcy kilometrów kwadr. na rzecz Polski, do której znów Litwa rości pretensje o Wilno, nie znaczy bynajmniej, by serdecznem pragnieniem Rzeszy było przyłączenie Wileńszczyzny do Litwy. Gdyby zresztą istotnie takie miało być następstwo związku Litwy z Niemcami, przyniosłoby to korzyść nie jej, lecz Rzeszy, któraby zyskałaby nowe tereny do kolonizacji.

Tak, jak krzyżowcy własnemi jedynie siłami dążyli do wyzwolenia Jerozolimy, nie próbując pozyskać do tego dzieła współpracy obojętnych świętej sprawie innowierców, tak o własnych tylko siłach Litwa winna dążyć do odzyskania Wilna, nie dając posłuchu syrenim głosom fałszywych sprzymierzeńców, dybiących na jej zgubę.

Litwa i Niemcy, jako państwa graniczące ze sobą, mają wiele interesów wspólnych, lecz stosunki między sobą winny normować na zasadzie traktatów i prawa międzypaństwowego, jako członkowie Ligi Narodów. W razie naruszenia przez Niemcy tego prawa, Litwa zawsze stanie w ich obronie za pomocą wszystkich tych środków, jakie ma do rozporządzenia.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Zakaz debitu "Koenigsb. Allg. Ztg. i "Ostpr. Ztg." Prasa Kowieńska /II.33./: Z rozkazu Ministra Spraw Wewnętrznych zabroniono debitu w Litwie na przeciąg całego roku pism niemieckich "Koenigsberger Allg.Ztgn." oraz "Ostpreussische Ztg.". Przyczyną zakazu są prowokacyjne wiadomości rozsiewane przez te pisma.

Projekt ustawy o reorganizacji sądownictwa. "Echo" /Nr.34. II.33./: Gabinet Ministrów przystąpił ponownie do rozpatrywania projektu ustawy o reorganizacji sądownictwa. Jak podają zdecydowano przyjąć projekt ustawy w marcu lub kwietniu rb. Jednocześnie ma się przystąpić do realizacji wielkiej reformy. Odpowiednie kredyty zostały już w budżecie Min.Sprawiedliwości przewidziane. W pierwszym rzędzie założony zostanie Wydział kryminalny przy Izbie Apelacyjnej.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

D e m o n s t r a c j a b e z r o b o t n y c h w K ł a j p e d z i e . Prasa Kowieńska / I.33./: Jak podaje Elta, 28 b.m. w Kłajpedzie miała miejsce demonstracja bezrobotnych. Bezrobotni w liczbie około 600 osób zgromadzili się w miejscowej sali sportowej i po kilku agresywnych przemówieniach wylegli na ulicę. Doszło do starcia z policją, w wyniku którego 3 policjantów i kilku robotników odniosło lekkie rany, poczem demonstranci zostali rozproszeni. Wzmocnione oddziały policji strzegą gmachu Dyrektorjum i patrolują po ulicach miasta. Kilku demonstrantów aresztowano. Przyczyną demonstracji było odrzucenie niektórych żądań bezrobotnych.

S p r a w a o b s a d z e n i a k a t e d r y p r a w a k ł a j p e d z k i e g o. Prasa Kowieńska /I.33./: 29.I. odbyło się posiedzenie rady wydziału prawnego Uniwersytetu, na którem obrano lektorów prawa kłajpedzkiego. Jako lektora prawa kryminalnego w kraju Kłajpedzkim, obrano wiceprokuratora Trybunału Najwyższego Żałkauskasa, jako lektora prawa cywilnego - prof.Sokołowskiego, który wykłada obecnie w uniwersytecie berlińskim.

D o r o c z n e z e b r a n i e L i t e w s k i e g o Z w i ą z k u S p o ł e c z n e g o . Prasa Kowieńska /I.33./: 29.I. odbyło się w Kłajpedzie doroczne zebranie przedstawicieli oddziałów Związku Społecznego. W zebraniu wzięło udział 40 przedstawicieli 18 oddziałów. Członek zarządu centralnego Dr.Trukanas odczytał sprawozdanie z działalności zarządu w roku ubiegłym, zaś członek Bruwelajtis omawiał działalność sejmiku. M.in.Bruwelajtis zaznaczył, że Litwini nie mają dostępu do najważniejszych komisji sejmikowych, jak n.p. prawniczej, a partje większości stale usiłują uzgodnić wydawane przez Sejmik ustawy z takimiż ustawami w Niemczech.

Dr.Trukanas, omawiając stosunki pomiędzy krajem, a Wielką Litwą, zarzucił społeczeństwu litewskiemu, że nie uczyniło wszystkiego, czego można dokonać w tej dziedzinie, nie dając możności ludności kraju lepszego zapoznania się z przeszłością Wielkiej Litwy i t.p. Dr.Trukanas zwłaszcza duże nadzieje pokłada w młodzieży, która chociaż częściowo, lecz wychowuje się w duchu litewskiem.

Stiklorus, obszernie podając dzieje wynarodowienia Litwinów kraju, zaznaczył, że praca nad ich ponownem zlitewszczeniem wymaga wielu kulturalnych wysiłków i dokonywać się musi w sposób pokojowy.

Do nowego zarządu centralnego weszli: dr.Trukanas, Łorenczus, Joninas, Augunas, pułkownik w rez. Grudzinskas Akstinas i Płonajtis.

Zgromadzeni przyjęli rezolucję, domagającą się od rządu centralnego, aby zabiegał o to, by język litewski nie stał w kraju na stanowisku drugorzędnem, a dzieci w szkołach nie ulegały germanizacji. Pozatem rezolucja wypowiada się przeciwko urzędnikom obcokrajowcom, a zwłaszcza takim, którzy nie posiadają nawet paszportów krajowych, jak to niejednokrotnie się zdarza nawet w urzędach rządowych, rozpatrujących w sposób stronniczy sprawy polityczne.

P r o j e k t u s t a w y o w y k o n a n i u u c h w a ł h a s k i c h w s t o s u n k u d o K ł a j p e d y. Prasa Kowieńska /II.33./: Jak podają, specjalna komisja dla spraw kłajpedzkich rozważa obecnie projekt ustawy o wykonaniu uchwał haskich w sprawie kłajpedzkiej. W skład komisji wchodzą prof.Roemer, naczelnik kancelarji Gabinetu Ministrów Meczułajtis, dyrektor Departamentu Politycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Łazorajtis, referent tegoż Ministerstwa Pietkiewiczus i referent dla spraw Ligi Narodów w M.S.Z. Szałkauskas. M.in. projekt pomienionej ustawy ma przewidywać, że w wypadku złożenia z urzędu przez Gubernatora prezesa Dyrektorjum, może być zamianowany komisarz rządowy. Projekt ustawy ma być przyjęty już na wiosnę.

Z a w i e s z e n i e w y d a w n i c t w a "M e m e l e r A l l g. Z t g." Prasa Kowieńska /II.33./: Jak podaje "Elta" z Kłajpedy, zawiesił tam wydawnictwo dziennik "Memeler Allg.Ztg.", wychodzący tam już od lat 5-ciu. 30 ub.m. ukazał się ostatni numer tego pisma, aczkolwiek wydawcy twierdzą, że przerwa ta będzie chwilowa.